

**GMINA
KIJEWO
KRÓLEWSKIE**

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

**KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

Załącznik Nr 2
do uchwały Nr XXIV/191/2018
Rady Gminy Kijewo Królewskie
z dnia 26 lutego 2018 r.

SPIS TREŚCI

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO.....	7
1.1. Kierunki polityki zagospodarowania przestrzennego gminy.....	7
1.1.1. Funkcja gminy.....	7
1.1.2. Hierarchia sieci osadniczej gminy.....	8
1.2. Ogólne zasady polityki i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.....	8
2... KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY.....	12
2.1. Obszary wyłączone spod zabudowy.....	12
2.2. Kierunki i wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów.....	13
2.3. Ograniczenia w lokalizacji zabudowy.....	19
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK.....	20
3.1. Główne kierunki ochrony środowiska.....	20
3.2. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody.....	24
3.2.1. Chełmiński Park Krajobrazowy.....	25
3.2.2. Rezerwat przyrody Zbocza Płutowskie.....	26
3.2.3. Rezerwat przyrody Płutowo.....	27
3.2.4. Obszar Natura 2000 Zbocza Płutowskie.....	27
3.2.5. Pomniki przyrody.....	27
4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	28
4.1. Obiekty i tereny zabytkowe, objęte ochroną prawną.....	28
4.2. Ochrona obiektów i terenów wpisanych do rejestru zabytków.....	29
4.3. Strefa ochrony konserwatorskiej zespołów dworsko – parkowych, pałacowo - parkowych, folwarczno - parkowych lub parków dworskich.....	29
4.4. Ochrona obiektów sakralnych.....	30
4.5. Ochrona obiektów architektury i budownictwa.....	31
4.6. Ochrona wsi i osad o zachowanym układzie i wartościach kulturowych.....	31
4.7. Ochrona obiektów lub obszarów w obrębie nieruchomości zabytków archeologicznych.....	32
4.8. Ochrona obiektów, terenów i obszarów w obrębie stref ochrony konserwatorskiej.....	32
5. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	33

5.1. Komunikacja drogowa	33
5.2. Komunikacja kolejowa	34
5.3. Gospodarka wodno-ściekowa	34
5.3.1. Zaopatrzenie w wodę	34
5.3.2. Odprowadzanie ścieków	35
5.4. Elektroenergetyka	36
5.5. Gazownictwo i ciepłownictwo	37
5.6. Telekomunikacja	38
5.7. Gospodarka odpadami	39
6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	41
7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	42
8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁÓW NIERUCHOMOŚCI-ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH	43
8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	43
8.2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości	43
8.3. Obszary przestrzeni publicznych	43
9. OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	44
10. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	45
11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	46
12. OBIEKTY I OBSZARY, DLA KTÓRYCH W ZŁOŻU KOPALINY WYZNACZA SIĘ FILAR OCHRONNY	47
13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA ROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY	48
14. .. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI	48
14.1. Obszary wymagające przekształceń i rehabilitacji	48

14.2. Obszary wymagające rekultywacji i remediacji.....	48
14.3. Obszary zdegradowane.	49
15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	50
16. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE	50
17. URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 kW.	50
18. OBIEKTY HANDLOWE O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m ²	52
19. INNE OBSZARY PROBLEMOWE	52

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

Ważnym czynnikiem decydującym o kierunkach zmian w strukturze przestrzennej gminy jest środowisko przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe oraz komunikacja i infrastruktura techniczna. Są to elementy warunkujące dalszy rozwój przestrzenny gminy, który w znacznej mierze opiera się także na uwarunkowaniach społecznych i ekonomicznych przedmiotowego obszaru.

Głównym celem określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenu jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój społeczny (np. zapewnienie prawidłowego funkcjonowania usług publicznych), gospodarczy (np. wprowadzanie nowych funkcji, rozwój przedsiębiorczości i wzrost efektywności rolnictwa), rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium wyznacza kierunki zagospodarowania przestrzennego uwzględniając przy tym uwarunkowania przedmiotowego obszaru, przede wszystkim bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. d w/w ustawy. Dokument określa lokalne zasady zagospodarowania przestrzeni gminy, jednak granice obszarów funkcjonalnych ściśle nie przesądzają o faktycznej zmianie przeznaczenia tych terenów i o ich zainwestowaniu. Dokładne określenie granic oraz funkcji zagospodarowania poszczególnych terenów powinny być określone na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium zawiera generalne zasady zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wytyczne, którymi należy kierować się w kreowaniu właściwej polityki przestrzennej. Ponadto zawiera nieobowiązkowe postulaty i sugestie, które warto wziąć pod uwagę w kształtowaniu ładu przestrzennego.

1.1. Kierunki polityki zagospodarowania przestrzennego gminy

1.1.1. Funkcja gminy

Struktura przestrzenna gminy cechuje się przede wszystkim typowo rolniczym sposobem zagospodarowania, za którym przemawiają następujące czynniki:

- duży udział gruntów rolnych w strukturze użytkowania gruntów,
- duży udział wysokich klas bonitacyjnych (klas I-III) w gruntach ornych,
- rozproszenie zabudowy zagrodowej sytuowanej głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- niewielki udział terenów leśnych i zadrzewionych,
- brak większych zbiorników wodnych,
- niewielki udział form ochrony przyrody oraz obszarów cennych przyrodniczo.

W związku z powyższym zmiany w strukturze przestrzennej winny skupić się na ugruntowaniu dominującego sposobu zagospodarowania oraz uporządkowaniu zasad jego kształtowania.

1.1.2. Hierarchia sieci osadniczej gminy

Na terenie gminy Kijewo Królewskie wykształciła się następująca hierarchia sieci osadniczej:

- lokalny ośrodek gminny – Kijewo Królewskie, stanowiący siedzibę władz gminy, główny ośrodek handlowy, kulturowy w gminie;
- wsi podstawowe, pełniące funkcje wsi sołeckich tzw. jednostek pomocniczych gminy – Brzozowo, Bajerze, Bagart, Dorposz Szlachecki, Kiełp, Kijewo Szlacheckie, Szymborno, Trzebcz Królewski, Trzebcz Szlachecki i Watorowo;
- wsie elementarne, stanowiące części sołectw – Kosowizna, Napole, Płutowo i Trzebczyk;

Pod względem administracyjnym obszar gminy podzielony jest na 11 sołectw, na których terenie znajduje się 15 miejscowości. Kijewo Królewskie jako ośrodek gminny podlega procesowi rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Na szczególną uwagę zasługuje również obszar miejscowości Brzozowo, który z uwagi na dobre skomunikowanie drogowe (przede wszystkim przebieg drogi wojewódzkiej nr 550) oraz niewielką odległość od Chełmna posiada duże możliwości rozwoju zabudowy.

1.2. Ogólne zasady polityki i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Rozwój przestrzenny gminy musi być podporządkowany nadrzędnemu celowi wszelkiej działalności człowieka, jakim jest poprawa warunków życia mieszkańców. W odniesieniu do zakresu działalności władz samorządowych gminy będzie to dotyczyło głównie dążenia do zwiększenia średniej powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych przypadającej na jednego mieszkańca, a także poprawy dostępności do urządzeń publicznych, m.in.: administracja, oświata, zdrowie, kultura, sport, ochrona p. pożarowa, wypoczynek, opieka społeczna, komunikacja, gospodarka komunalna itp. Waloryzacja istniejących i potencjalnych uwarunkowań przestrzennych, ekologicznych, gospodarczych społecznych, demograficznych i technicznych daje podstawę do sformułowania ogólnych zasad polityki i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W związku z powyższym, uwzględniając bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy o planowaniu i zagospodarowania przestrzennego – patrz *Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego* - wyodrębniono kierunki polityki przestrzennej gminy Kijewo Królewskie:

- przyjęcie w rozwoju gminy kryterium ekologicznego ze względu na ochronę środowiska przyrodniczego (Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Kijewo Królewskie na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015) i kulturowego, jego wzbogacenia i kształtowania przez:
 - ochronę obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody,
 - ochrona powietrza atmosferycznego poprzez termomodernizację obiektów w celu oszczędności

- energii cieplnej oraz propagowanie odnawialnych źródeł energii,
- ochronę lokalnych wartości zasobów środowiska przyrodniczego przez wprowadzenie form ochrony przyrody takich jak użytki ekologiczne,
 - ochrona przed hałasem poprzez przebudowy i remonty dróg z dostosowaniem do wymogów akustycznych,
 - ochrona powierzchni ziemi poprzez eksploatację kopalni zgodnie z przepisami i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
 - prowadzenie właściwej gospodarki ściekowej poprzez modernizację istniejącej oczyszczalni ścieków, rozbudowę sieci kanalizacyjnej, budowę przydomowych i przyzagrodowej oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie,
 - prowadzenie właściwej gospodarki wodnej poprzez rozbudowę sieci wodociągowej i modernizację ujęć wody,
 - ochronę zasobów przyrody poprzez nadzór nad gospodarką leśną, zalesienie gruntów rolnych, rewitalizację zespołów dworsko – parkowych, pałacowo - parkowych, folwarczno - parkowych lub parków dworskich, bieżącą ochronę obszarów i obiektów prawnie chronionych,
 - właściwą gospodarkę odpadami poprzez selektywną zbiórkę odpadów i dofinansowanie usuwania azbestu,
 - zmniejszenie zagrożenia ekologicznego poprzez zwiększenie bezpieczeństwa przewozów materiałów niebezpiecznych,
 - rozwój rolnictwa ekologicznego,
 - ochronę i zachowanie historycznych układów przestrzennych wsi,
 - ochronę zabytków architektury,
 - systematyczne zwiększanie lesistości gminy oraz zadrzewień i zalesień śródpolnych,
- utrzymanie dominacji wiodącej funkcji rolniczej, utrzymanie wysokiej produktywności oraz rozwój funkcji komplementarnych przez:
 - kształtowanie ładu przestrzennego i rolniczej przestrzeni produkcyjnej w określeniu zasad ich użytkowania i zainwestowania w kompleksach gleb chronionych I, II i III klasy, ograniczenie możliwości zabudowy, dopuszczając głównie możliwość realizacji zabudowy i urządzeń związanych i służących rozwojowi produkcji rolnej i przetwórstwu rolno-spożywczemu,
 - rozwój przestrzenny funkcji rolniczej poprzez zagospodarowanie lokalnych nadwyżek surowcowych i rozwój przetwórstwa, przechowalnictwa, magazynowania oraz skupu i sprzedaży na terenie gminy,
 - koncentracja zabudowy w ramach głównych jednostek osadniczych przy maksymalnym wykorzystaniu istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej:
 - wyznaczenie terenów predysponowanych do zabudowy w ramach granic jednostek o wykształconej

strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz terenów przeznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod rozwój zabudowy, o których mowa w części *Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy*,

- poprawa obsługi komunikacyjnej głównych ośrodków gminny,
- uzupełnienie oraz modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej,
- rozwój funkcji dla zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkańców w głównych ośrodkach gminnych.

Realizację założonych kierunków rozwoju umożliwią zmiany w strukturze przestrzennej gminy oparte o strefy przestrzenne. W związku z powyższym na terenie gminy Kijewo Królewskie wyznacza się:

- 1) **Strefę osadniczą ośrodków gminnych – oznaczonych jako „O”**;
- 2) **Strefę rolniczą – oznaczoną jako „R”**;
- 3) **Strefę przyrodniczą – oznaczoną jako „P”**.

Strefa osadnicza ośrodków gminnych – oznaczona jako „O”

Do strefy zaliczono: obszar obejmujący miejscowości Kijewo Królewskie i Kosowiznę, a także, pomimo sąsiedztwa istniejących elektrowni wiatrowych, miejscowość Brzozowo oraz centralny obszar miejscowości Trzebcz Szlachecki. Wyżej wymienione obszary zostały wyznaczone głównie w oparciu o granice jednostek o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz terenów przeznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod rozwój zabudowy. Miejscowości te cechują się największą liczbą ludności oraz względnie zwartym układem zabudowy, zlokalizowanym przy głównych ciągach komunikacyjnych z istniejącą infrastrukturą kanalizacyjną, wodociagową i energetyczną. W każdym z tych obszarów zlokalizowana jest szkoła podstawowa, małe obiekty handlowe, boisko sportowe, kościół, ochotnicza straż pożarna oraz świetlica wiejska.

Dla strefy ustala się:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, zabudowy zagrodowej, letniskowej, usług komercyjnych, usług publicznych, usług sportu i rekreacji, zieleni urządzonej, produkcyjnej, składów i magazynów, obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji, wód powierzchniowych, lasów,
- realizacja zabudowy poprzez dogęszczanie istniejącej struktury, na terenach predysponowanych do zabudowy,
- realizacja zabudowy w sposób zgodny z zasadami ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju,
- realizacja zabudowy mogącej wywoływać konflikty przestrzenne i społeczne w sposób ograniczający wzajemne oddziaływanie.

Strefa rolnicza – oznaczona jako „R”.

Strefa obejmująca głównie tereny rolnicze położone w południowej, centralnej oraz północnej części gminy. Charakteryzująca się dużymi arealami jednolitych gruntów ornych wysokich klas bonitacyjnych, z rozproszoną zabudową zagrodową, wyposażoną w podstawowe media jak wodociągi, elektroenergetyka oraz częściowo kanalizacja sanitarna, na której zlokalizowano inwestycje w zakresie Odnawialnych Źródeł Energii (OZE).

Dla strefy ustala się:

- utrzymanie rolniczego sposobu wykorzystania zgodnej z dotychczasowym użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów,
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich, usług publicznych, usług sportu i rekreacji, obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji, wód powierzchniowych, lasów,
- dopuszcza się tereny zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, letniskowej, usług komercyjnych, zieleni urządzonej, produkcyjnej, składów i magazynów,
- realizacja zabudowy poprzez dogęszczanie, w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy istniejącej, dróg publicznych z dostępem do infrastruktury techniczne,
- realizacja zabudowy w sposób zgodny z zasadami ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju,
- realizacja zabudowy mogącej wywoływać konflikty przestrzenne i społeczne w sposób ograniczający wzajemne oddziaływanie,
- tereny realizacji proekologicznych inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii.

Strefa przyrodnicza – oznaczona jako „P”.

Strefa obejmująca zachodnią część gminy. Jej granice pokrywają się z granicami Chełmińskiego Parku Krajobrazowego. Strefa obejmuje swym zasięgiem także: Rezerwat Przyrody Zbocza Płutowskie, Rezerwat Przyrody Płutowo, Obszar natura 2000 Zbocza Płutowskie, obszar zagrożenia powodziowego, a także lasy. Strefa charakteryzuje się występowaniem dużych powierzchni terenów z ograniczeniami w zabudowie oraz terenów wyłączonych spod zabudowy.

Dla strefy ustala się :

- utrzymanie sposobu wykorzystania terenów zgodnej z dotychczasowym użytkowaniem i zagospodarowaniem,
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych

i rybackich, usług publicznych, usług sportu i rekreacji, obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji, wód powierzchniowych, lasów,

- dopuszcza się tereny zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, letniskowej, usług komercyjnych, zieleni urządzonej, produkcyjnej, składów i magazynów,
- realizacja zabudowy poprzez dogęszczanie, w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy istniejącej, dróg publicznych z dostępem do infrastruktury technicznej,
- realizacja zabudowy w sposób zgodny z zasadami ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju,
- realizacja zabudowy mogącej wywoływać konflikty przestrzenne i społeczne w sposób ograniczający wzajemne oddziaływanie,
- realizacja inwestycji nie mających negatywnego skutku dla środowiska naturalnego z wyłączeniem obiektów infrastruktury technicznej.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

2.1. Obszary wyłączone spod zabudowy

Na terenie gminy Kijewo Królewskie występują liczne obszary wyłączone z zabudowy. Są to:

- tereny lasów, z wyłączeniem terenów zabudowanych Lasów Państwowych i pasów infrastruktury technicznej oraz budowy obiektów i urządzeń służących gospodarce leśnej oraz realizacji inwestycji celu publicznego;
- tereny wód powierzchniowych za wyjątkiem budowy obiektów i urządzeń służących gospodarce wodnej;
- teren rezerwatu przyrody „Płutowo”;
- teren rezerwatu przyrody „Zbocza Płutowskie”;
- tereny cmentarzy, obejmuje cmentarze czynne i nieczynne, za wyjątkiem obiektów sakralnych;
- pasy technologiczne linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia;
- tereny kontroli obiektów infrastruktury technicznej wynikające z przepisów odrębnych,
- terenów zespołów dworsko – parkowych, pałacowo - parkowych, folwarczno - parkowych lub parków dworskich za wyjątkiem obiektów małej architektury;
- obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych;
- tereny złóż kopalin do czasu ich eksploatacji;
- postuluje się o wyłączenie z zabudowy obszarów zagrożonych podtopieniami.

2.2. Kierunki i wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Podstawową zasadą przy ustalaniu obszarów, które mogą być przeznaczone do zabudowy winna być jej koncentracja w ramach istniejącej sieci osadniczej gminy, przy maksymalnym ograniczeniu zabudowy rozproszonej. W pierwszej kolejności pod zabudowę – w formie zabudowy uzupełniającej - powinny być przeznaczone tereny niezabudowane położone w obrębie obecnej zabudowy, zlokalizowane przy istniejących ciągach komunikacyjnych.

Studium określa strefy przestrzenne przyjmując kryterium przestrzeni i sposobu istniejącego zagospodarowania jako nadrzędne w ich wyznaczeniu. Racjonalny i zrównoważony rozwój w każdej strefie powinien odbywać się głównie poprzez opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, których granice winny być uszczegółowione na etapie podejmowania uchwał intencyjnych do sporządzenia planów miejscowych. Granice planów winny pokrywać się z granicami stref, bądź stanowić ich część, dopuszczalna jest korekta granic w oparciu o naturalne elementy przestrzeni jak drogi, elementy przyrodnicze itp., lub też powiększenie strefy w oparciu o przesłankę wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej do której może zostać przyłączona projektowana zabudowa.

Na etapie sporządzania planów miejscowych dopuszcza się korektę granic terenów predysponowanych do zabudowy, a także wyznaczenie nowych obszarów jako terenów predysponowanych do zabudowy w ramach jednostki osadniczej, oznaczonej symbolem „O”. Wyodrębnienie nowych terenów winno zostać odpowiednio uargumentowane, powinno wynikać z potrzeb inwestycyjnych, potrzeb zrównoważonego rozwoju oraz winno dążyć do ograniczenia konfliktów przestrzennych. Ustalając granice nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę należy odpowiednio zmniejszyć powierzchnię terenów predysponowanych pod zabudowę wyznaczonych w ramach niniejszego dokumentu.

Przy zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę tak, aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne. Zaleca się wprowadzenie znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Dopuszcza się zachowanie dotychczasowych funkcji zagospodarowania terenu.

W ramach poszczególnych terenów, określono następujące kierunki i wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania:

- 1) **tereny zainwestowane** - obejmują istniejące zainwestowane i zabudowane tereny, dla których proponuje się następujące ustalenia:
 - realizacja w zależności od położenia w wskazanej strefie funkcji mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, zabudowy zagrodowej, letniskowej, usług komercyjnych, usług publicznych, usług sportu i rekreacji,

zieleni urządzonej, produkcyjnej, składów i magazynów, obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji, wód powierzchniowych, lasów,

- ustala się możliwość rozbudowy lub adaptacji istniejącej zabudowy,
- wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalna/maksymalna powierzchnia zabudowy od 10% do 80%,
 - minimalna/maksymalna powierzchnia terenów biologicznie czynnych od 10% do 80%,
- forma architektoniczna zabudowy winna nawiązywać do zabudowy istniejącej,
- zachowanie wysokiej jakości zabudowy,
- minimalna liczba miejsc parkingowych zgodnie z przeznaczeniem terenu,
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej nie związanej z podstawową funkcją terenu,
- obsługa zabudowy poprzez projektowane i istniejące sieci infrastruktury technicznej,
- dopuszcza się rozwiązania indywidualne w zakresie zaopatrzenia w podstawowe sieci infrastrukturalne do czasu ich realizacji,
- ustala się zakaz zmniejszania powierzchni parków zabytkowych,
- dopuszcza się lokalizację instalacji do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kV wykorzystywanych do zasilania znaków drogowych i kolejowych, urządzeń sterujących i monitorujących ruch drogowy lub kolejowy, znaków nawigacyjnych, urządzeń oświetleniowych, billboardów i tablic reklamowych itp.,
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów;

2) tereny predysponowane do zabudowy – zostały wyznaczone w oparciu o określone w części *Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego* obszary o wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej (OZS) oraz tereny przeznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod rozwój zabudowy; dla terenów predysponowanych do zabudowy proponuje się następujące ustalenia:

- realizacja funkcji mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, zabudowy zagrodowej, letniskowej, usług komercyjnych, usług publicznych, usług sportu i rekreacji, zieleni urządzonej, produkcyjnej, składów i magazynów, obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji, wód powierzchniowych, lasów,
- ustala się możliwość rozbudowy lub adaptacji istniejącej zabudowy,
- wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

- minimalna/maksymalna powierzchnia zabudowy od 10% do 80%,
- minimalna/maksymalna powierzchnia terenów biologicznie czynnych od 10% do 80%,
- forma architektoniczna zabudowy winna nawiązywać do zabudowy istniejącej,
- zachowanie wysokiej jakości zabudowy,
- minimalna liczba miejsc parkingowych zgodnie z przeznaczeniem terenu,
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej nie związanej z podstawową funkcją terenu,
- obsługa zabudowy poprzez projektowane i istniejące sieci infrastruktury technicznej,
- dopuszcza się rozwiązania indywidualne w zakresie zaopatrzenia w podstawowe sieci infrastrukturalne do czasu ich realizacji,
- ustala się zakaz zmniejszania powierzchni parków zabytkowych,
- dopuszcza się lokalizację instalacji do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kV wykorzystywanych do zasilania znaków drogowych i kolejowych, urządzeń sterujących i monitorujących ruch drogowy lub kolejowy, znaków nawigacyjnych, urządzeń oświetleniowych, billboardów i tablic reklamowych itp.,
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów;

3) teren aktywizacji gospodarczej – teren zlokalizowany w miejscowości Napole, z uwagi na sąsiedztwo istniejącej oczyszczalni ścieków został wyznaczony jako obszar predysponowany do rozwoju inwestycyjnego, zwłaszcza funkcji przemysłowej, dla wyżej wymienionego terenu proponuje się następujące ustalenia:

- realizacja usług, zabudowy produkcyjnej, przemysłowej, składów i magazynów, obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji;
- dopuszcza się realizację inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalna/maksymalna powierzchnia zabudowy od 20% do 85% powierzchni terenu,
 - minimalna/maksymalna powierzchnia terenów biologicznie czynnych od 5% do 30%;
- zachowanie wysokiej jakości zabudowy;
- minimalna liczba miejsc parkingowych dostosowana do sposobu zagospodarowania;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej nie związanej z podstawową funkcją terenu;
- obsługa zabudowy poprzez projektowane i istniejące sieci infrastruktury technicznej;

- dopuszcza się rozwiązania indywidualne w zakresie zaopatrzenia w podstawowe sieci infrastrukturalne do czasu ich realizacji;
- dopuszcza się lokalizację instalacji do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii mocy nie przekraczającej 100 kW.

4) grunty rolne - zajmują zdecydowaną część obszaru gminy, dla terenów tych proponuje się następujące ustalenia:

- utrzymanie rolniczego sposobu wykorzystania zgodnej z dotychczasowym użytkowaniem i zagospodarowaniem terenów,
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich, usług publicznych, usług sportu i rekreacji, obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji, wód powierzchniowych, lasów,
- dopuszcza się tereny zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej, letniskowej, zieleni urządzonej, a także lokalizację usług i działalności gospodarczej, z wyłączeniem działalności wymagającej sporządzenia raportu o oddziaływania na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej,
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego (komunikacja, infrastruktura techniczna, wydobywanie kopalin, lokalizacja obiektów obronności i bezpieczeństwa państwa) zgodnie z przepisami odrębnymi,
- wskaźniki zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalna/maksymalna powierzchnia zabudowy od 10% do 70%,
 - minimalna/maksymalna powierzchnia terenów biologicznie czynnych od 20% do 80%,
- forma architektoniczna zabudowy winna nawiązywać do zabudowy istniejącej,
- dopuszcza się lokalizację inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii poniżej 100kV w granicach całej strefy,
- należy dążyć do podnoszenia poziomu organizacji produkcji rolnej,
- dopuszcza się prowadzenie działań związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż kopalin,
- dopuszcza się eksploatację złóż kopalin na terenach rolniczych, gdzie badania geologiczne wykazały obecność złóż kopalin,
- dopuszcza się zalesienia na terenach rolniczych zgodnie z przepisami odrębnymi, przy czym wyklucza się zalesienia na terenach lokalizacji odnawialnych źródeł energii oraz w ich strefach ochronnych;
- dopuszcza się wprowadzenie funkcji agroturystycznej w gospodarstwach rolnych,

- dopuszcza się lokalizację inwestycji z zakresu produkcji energii z odnawialnych źródeł energii takich jak: biogazownie, elektrownie na biomasę, elektrownie wiatrowe, panele fotowoltaiczne, elektrownie wodne wraz z niezbędną infrastrukturą w obszarach wyznaczonych na rysunku studium obejmujących strefy ochronne tych urządzeń; określenie granic nastąpi na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;

5) **lasy** - obejmują istniejące kompleksy leśne, których zasady zagospodarowania są określone poprzez plan urządzenia lasu i operaty urządzeniowe lasu; na etapie sporządzenia w/w dokumentów dopuszcza się korektę granic strefy; dla terenów lasów proponuje się następujące ustalenia:

- obszary predysponowane do zalesienia obejmują tereny, w których występują gleby o niskiej przydatności dla rolnictwa, z uwagi m.in. na słabą jakość gleb, spadki terenu przekraczające 12%, okresowe zalewanie,
- obowiązuje zagospodarowanie terenów zgodnie z przepisami ustawy o lasach,
- w przypadku lokalizacji strategicznych inwestycji gminnych przemawiających za zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dopuszcza się zmianę takiego przeznaczenia po uzyskaniu stosownej zgody kompetentnych organów,
- obowiązuje pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu z jednoczesnym dopuszczeniem wprowadzenia zagospodarowania rekreacyjnego tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, itp.;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów,
- gospodarowanie terenami musi być podporządkowane priorytetowi ochrony siedlisk i gatunków oraz zgodne z przepisami odrębnymi,
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego (infrastruktura techniczna, komunikacja, lokalizacja obiektów obronności i bezpieczeństwa państwa) zgodnie z przepisami odrębnymi,
- przed zalesieniem należy dokonać rozpoznania przyrodniczego w celu przyporządkowania priorytetowi ochrony siedlisk i gatunków;

6) tereny cmentarzy - obejmują zarówno cmentarze czynne i nieczynne, proponuje się następujące ustalenia dla tych terenów:

- zachowanie istniejących cmentarzy jako trwałego i nienaruszalnego elementu tożsamości historyczno – kulturowej gminy,
- zabronione jest sytuowanie wszelkich obiektów budowlanych i urządzeń tymczasowych, które nie są ściśle związane lub kolidują z planowaną podstawową funkcją terenu;
- dopuszcza się realizację urządzeń infrastruktury technicznej (np. prąd, kanalizacja) przy granicy terenu;
- proponuje się dostosować realizowane elementy zagospodarowania skalą, jakością i charakterem do pełnionych funkcji, krajobrazu, architektury istniejącego i planowanego otoczenia;
- dopuszcza się zabudowę o charakterze architektury ogrodowej, związanej z podstawową funkcją terenu (kaplice) oraz związanych z funkcją komunikacyjną (schody, ścieżki) a także ogrodzenia, a także usługi nieuciążliwe w zakresie handlu;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury cmentarnej;
- dla cmentarzy czynnych obowiązek utrzymania stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi.
- wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:
 - minimalna i maksymalna powierzchnia zabudowy terenu od 5% do 10%.
 - minimalny i maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej terenu od 30% do 50%.

7) tereny zespołów dworsko - parkowych, pałacowo - parkowych, folwarczno - parkowych lub parków dworskich – obejmują istniejące zabytkowe założenia, dla których szczegółowe ustalenia zostały opisane w dalszej części niniejszego dokumentu – *Strefa ochrony konserwatorskiej zespołów dworsko - parkowych, pałacowo - parkowych, folwarczno - parkowych lub parków dworskich*;

8) tereny wód powierzchniowych śródlądowych - obejmują rzeki, cieki wodne, oczka wodne, wody powierzchniowe stojące, dla których ustala się:

- zakaz zabudowy poza obiektami i urządzeniami służącymi gospodarce wodnej.

9) teren lotniska rekreacyjno - sportowego – obejmuje teren projektowanego lotniska rekreacyjno - sportowego, aktualnie w granicach terenu funkcjonuje lądowisko Watorowo, dla terenu ustala się:

- utrzymanie funkcjonującego lądowiska z możliwością przekształcenia w lotnisko o charakterze rekreacyjno – sportowym oraz w zależności od potrzeb możliwość jego późniejszej przebudowy czy rozbudowy,
- dopuszcza się wykorzystywanie lotniska w celach gospodarczych i transportowych,
- zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi;

10) tereny górnicze - obejmują obszary będące w ewidencji Państwowego Urzędu Górniczego, dla których ustala się:

- zagospodarowanie terenów górniczych zgodnie z przepisami odrębnymi, decyzjami koncesyjnymi i projektami zagospodarowania złoża,
- tereny poeksploatacyjne powinny być zrekultywowane - zasady rekultywacji przedstawiono w dalszej części studium,
- w przypadku ustanowienia nowych terenów górniczych należy ustalić zasady zagospodarowania ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, z wyjątkiem dopuszczenia realizacji obiektów kubaturowych, urzędzeń komunikacyjnych oraz urzędzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni, zgodnie z warunkami określonymi w projekcie zagospodarowania złoża i odpowiednich decyzjach koncesyjnych.

2.3. Ograniczenia w lokalizacji zabudowy

Ponadto wskazano następujące ograniczenia, w lokalizacji zabudowy:

- przy opracowaniu projektów budowlanych należy uwzględniać istniejącą infrastrukturę telekomunikacyjną nadziemną i podziemną, od której należy zachować odległości zgodne z obowiązującymi normami;
- z tytułu przepisów kolejowych obowiązuje zakaz zabudowy w odległości określonej w tych przepisach;
- wskazuje się ograniczenia dla terenów w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych;
- z tytułu przepisów drogowych obowiązuje zakaz zabudowy budynkami mieszkalnymi w odległości określonej w tych przepisach;
- z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe obowiązuje linia zabudowy wynikająca z przepisów odrębnych;
- dla linii napowietrznych linii elektroenergetycznych 220 kV i 15 kV obowiązują pasy techniczne tzw. strefy ograniczonego użytkowania o szerokościach odpowiednio 50 m i 13 m, w strefach tych obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi;
- projektowana linia elektroenergetyczna 2 x 400 kV będzie zaopatrzona w pas technologiczny o szerokości 70 m (po 35 m od osi linii w obu kierunkach), na terenie którego nie można lokalizować

zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi, wprowadzania nowych nasadzeń roślinności wysokiej, teren pod liniami elektroenergetycznymi winien pozostać w rolniczym użytkowaniu,

- w przypadku ustanowienia terenów górniczych ustala się ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, z wyjątkiem dopuszczenia realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni, zgodnie z warunkami określonymi w projekcie zagospodarowania złoża i odpowiednich decyzjach koncesyjnych;
- zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych odległość, w której mogą być lokalizowane i budowane: elektrownia wiatrowa – od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, oraz budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa – od elektrowni wiatrowej jest równa lub większa od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej); wyżej wymieniona odległość wymagana jest również przy lokalizacji i budowie elektrowni wiatrowej od form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 i 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; jednakże zgodnie z zapisami rozdziału 4 w ciągu 36 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy dopuszcza się wydawanie decyzji o warunkach zabudowy oraz uchwalanie planów miejscowych dotyczących lokalizacji i budowy budynków mieszkalnych albo budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, na podstawie przepisów dotychczasowych;
- zgodnie z art. 87 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze w odległości 5 km od granicy projektowanego lotniska, na terenie którego funkcjonuje obecnie lądowisko Watorowo zabrania się budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych, które mogą stanowić źródło żerowania ptaków; ponadto na rysunku studium wyznaczone zostały powierzchnie ograniczające wysokość zabudowy i obiektów naturalnych w otoczeniu projektowanego lotniska.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.1. Główne kierunki ochrony środowiska

W celu ochrony najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego w gminie Kijewo Królewskie wyznaczono strefę przyrodniczą. Granice strefy pokrywają się z granicami Chelmińskiego Parku Krajobrazowego. Ponadto strefa obejmuje swym zasięgiem: Rezerwat Przyrody Zbocza Płutowskie, Rezerwat Przyrody Płutowo, Obszar natura 2000 Zbocza Płutowskie, obszar zagrożenia powodziowego, a także lasy. Ustalenia dla strefy mają sprzyjać ochronie środowiska przyrodniczego przed degradacją i nadmierną ingerencją

człowieka w jej zasoby. Nie stanowi to jednak o bezwzględnym zakazie inwestowania w strefie a nakazuje zwrócenie szczególnej uwagi na elementy środowiska przyrodniczego w procesie inwestycyjnym.

Głównym kierunkiem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego i kulturowego jest ich ochrona i zachowanie w jak najlepszym stanie. Ogół tych działań będzie korzystnie wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców.

Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska Gminy Kijewo Królewskie na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015 do celów i priorytetowych działań ekologicznych zaliczono:

- 1) zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego:
 - ochrona powietrza:
 - termomodernizacja obiektów w celu oszczędności energii cieplnej,
 - modernizacja lub wymiana istniejących źródeł ciepła opalanych paliwem stałym na nowoczesne kotły opalane paliwem gazowym, płynnym lub biomasa;
 - ochrona przed hałasem:
 - przebudowa istniejących dróg,
 - remonty dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich,
 - budowa ciągów pieszo – rowerowych;
 - ochrona powierzchni ziemi:
 - prowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi,
 - rozpoznawanie i pozyskiwanie kopalin zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - sukcesywna rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
 - monitorowanie stanu środowiska;
- 2) właściwa gospodarka wodno – ściekowa w celu ochrony wód:
 - właściwa gospodarka ściekowa:
 - modernizacja i usprawnienie funkcjonowania oczyszczalni ścieków,
 - budowa urządzeń oczyszczających wody deszczowe wprowadzane siecią kanalizacyjną do odbiorników,
 - budowa przydomowych i przyzagrodowych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie,
 - zewidencjowanie zbiorników bezodpływowych oraz częstotliwości opróżniania;
 - zaopatrzenie w wodę:
 - rozbudowa sieci wodociągowej,
 - sukcesywna wymiana i renowacja wyeksploatowanych odcinków sieci wodociągowej,
 - modernizacja i renowacja ujęć i stacji uzdatniania wody zgodnie z przepisami odrębnymi;

- właściwa gospodarka wodna:
 - regulacja i konserwacja rzek,
 - inwentaryzacja, odbudowa oraz prawidłowa eksploatacja systemów melioracji,
 - wdrażanie programu redukcji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rolniczych;
- 3) rozwój obszarów zalesionych:
- ochrona zasobów przyrody:
 - nadzór nad gospodarką leśną,
 - zalesianie gruntów rolnych,
 - prowadzenie zalesienia równoległe z działaniami prowadzącymi do zróżnicowania struktury gatunkowej lasów,
 - rewitalizacja zespołów dworsko – parkowych, pałacowo - parkowych, folwarczno - parkowych lub parków dworskich,
 - bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych,
 - objęcie ochroną enklaw leśnych, terenów bagiennych i podmokłych oraz mokradeł (użytki ekologiczne),
- 4) gospodarka odpadami i zmniejszenie zagrożenia ekologicznego:
- gospodarka odpadami:
 - prowadzenie działalności edukacyjnej,
 - dofinansowanie usuwania azbestu,
 - realizacja Gminnego Planu Gospodarki Odpadami;
 - zmniejszenie zagrożenia ekologicznego:
 - zwiększenie bezpieczeństwa przewozów substancji niebezpiecznych przez kontrole przewozów i stanu technicznego,
 - realizacja programu bezpieczeństwa powodziowego,
 - preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych;
- 5) edukacja ekologiczna:
- propagowanie modelu trwałego i zrównoważonego rozwoju
 - promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych o charakterze cyklicznym: organizowanie konkursów ekologicznych dla szkół, sołectw i mieszkańców powiatu,
 - rozwój zagospodarowania edukacyjnego i turystycznego obszarów leśnych (ścieżki edukacyjne, szlaki, tablice informacyjne itp.),
 - wspomaganie prowadzenia edukacji ekologicznej przez samorzady i lokalne organizacje pozarządowe, wspieranie szkolnych kół zainteresowań, konkursów ekologicznych,

- wspieranie działań stowarzyszeń w zakresie edukacji ekologicznej;
- 6) gospodarczy i rolniczy rozwój regionu z zachowaniem zasad trwałego rozwoju:
- rozwój rolnictwa ekologicznego – promowanie rolnictwa ekologicznego,
 - wdrażanie programów rolno – środowiskowych,
 - rozwój bazy agroturystycznej,
 - monitoring ruchu turystycznego,
 - bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych poprzez właściwą politykę gospodarki przestrzennej.

Ponadto do działań minimalizujących zagrożenia środowiska zaliczono:

- dostosowanie struktur obszarów wiejskich i rolnictwa w związku z naszą obecnością w unii europejskiej z zachowaniem regionalnego charakteru produkcji rolniczej;
- racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych w zlewniach, w tym zmniejszenie zużycia wody podziemnej do celów przemysłowych;
- zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy odpowiedniej jakości wody do picia;
- poprawa dostępności komunikacyjnej wszystkich gmin powiatu oraz tworzenie warunków dla sprawnego i bezpiecznego przemieszczania się ludzi i towarów przy jednoczesnym minimalizowaniu wpływu na środowisko naturalne;
- modernizacja istniejących zakładów przemysłowych i rozwój nowoczesnych sektorów przemysłowych o zminimalizowaniu oddziaływania na środowisko;
- poprawa stanu zdrowotnego lasów prywatnych;

Na terenie gminy, w ramach Programu Retencjonowania Wód Powierzchniowych Województwa Kujawsko – Pomorskiego planuje się realizację zbiornika retencyjnego na rzece Fryba we wsi Brzozowo. Planowana inwestycja przyczyni się do zwiększenia dyspozycyjności zasobów wód powierzchniowych zlewni rzeki Fryby, a także zwiększenia retencji glebowej, wyrównania i spowolnienia spływu wód opadowych oraz zwiększenia bioróżnorodności siedlisk na terenie zlewni rzeki. Na rysunki studium przedstawiono dwa orientacyjne warianty projektowe planowanego zbiornika retencyjnego.

Z elementów, które będą negatywnie oddziaływać na środowisko wymienić należy::

- zakład produkcyjny Adriana S.A. w Kijewie Królewskim – producent mebli;
- eksploatacja surowców mineralnych w pobliżu rzeki Fryby jako element przekształcania rzeźby terenu;
- przewóz materiałów niebezpiecznych (produkty ropopochodne, gazy propan butan) pod drogach lokalnych, głównie po drodze wojewódzkiej nr 550 Chełmno – Unisław;
- intensywne użytkowanie rolnicze na obszarach wiejskich – prowadzenie do zjawiska erozji gleb;

- punktowe źródła przeobrażeń wód powierzchniowych, takie jak zrzuty surowców ścieków bytowo – gospodarczych do cieków wodnych na nieskanalizowanych obszarach;
- zmiany sieci hydrograficznej spowodowane melioracyjną przebudową koryt niewielkich cieków;
- zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego poprzez emisję gazów do atmosfery pochodzących z lokalnych kotłowni przy spalaniu zanieczyszczonego węgla;
- promieniowanie niejonizujące, pochodzące z głównych źródeł pól elektromagnetycznych, obiektów radiokomunikacyjnych, stacji bazowych telefonii komórkowych, urządzeń powszechnego użytku;

Dążąc do zminimalizowania negatywnego wpływu w/w elementów na środowisko należy wprowadzić system odpowiednich zabezpieczeń. Przewóz materiałów niebezpiecznych należy prowadzić przy zastosowaniu wszelkich zabezpieczeń, w celu eliminacji erozji gleb winno się przeprowadzać zabiegi agrotechniczne, eksploatacja kopalni powinna być zgodna z przepisami prawa i jak najmniej ingerować w środowisko naturalne oraz być zgodna z udzieloną koncesją. Po zakończeniu eksploatacji teren powinien być zrekultywowany.

Bardzo ważną rolę dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego na terenie gminy odgrywają tereny leśne. Ze względu na fakt, że są to tereny będące w administracji państwowej działania podejmowane na ich obszarze przez administrację samorządową są niewielkie.

Podstawą formułowania celów polityki przestrzennej są zidentyfikowane problemy w kategorii założeń polityki przestrzennej, szans i mocnych stron, zagrożeń i słabych stron. W wyznaczonych celach dąży się do stopniowej likwidacji zagrożeń i wykorzystania szans jakimi gmina dysponuje. Hierarchia celów odnosi się do całego obszaru gminy, z podziałem na wyróżnione działy polityki przestrzennej. Najważniejsze założenia polityki przestrzennej w gminie to zrównoważony rozwój przy minimalizacji zagrożeń środowiska przyrodniczego. Nadrzędnym celem rozwoju przestrzennego gminy jest ochrona wartości przyrodniczych oraz dążenie do przywrócenia równowagi ekologicznej, a więc kształtowanie optymalnej struktury użytkowania i ładu przestrzennego gminy.

3.2. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody

W granicach gminy Kijewo Królewskie znajdują się następujące tereny (lub ich fragmenty) objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.):

- Chełmiński Park Krajobrazowy;
- rezerwat przyrody „Płutowo”;
- rezerwat przyrody „Zbocza Płutowskie”;
- obszar Natura 2000 „Zbocza Płutowskie” – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH 040040;

- pomniki przyrody;

3.2.1. Chelmiński Park Krajobrazowy

W parku krajobrazowym obowiązują następujące zakazy mające wpływ na kierunki rozwoju gminy zgodnie z Nr 19/2005 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 8 września 2005 r. w sprawie Chelmińskiego Parku Krajobrazowego:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.);
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 9) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 10) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 11) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 12) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- 13) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

W parku tym obowiązują również odstępstwa zgodnie z Rozporządzeniem Nr 7/2009 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 13 maja 2009 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie Chelmińskiego Parku

Krajobrazowego od niektórych zakazów mające wpływ na kierunki rozwoju gminy w wyżej wymienionym rozporządzeniu (Rozporządzeniu Nr 19/2005 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 8 września 2005 r. w sprawie Chełmińskiego Parku Krajobrazowego.

Zakaz wymieniony w pkt. 4 nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru z udokumentowanych złóż wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na obszarze do 2 ha i przy wydobywaniu nie przekraczającym 20 tys m³ rocznie. Eksploatacja ta nie może powodować zmian stosunków wodnych i zagrożeń dla chronionych ekosystemów, a brak negatywnego oddziaływania na środowisko został wykazany w sporządzonym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko”;

Zakaz o którym mowa w pkt 7 nie dotyczy zbiorników antropogenicznych o powierzchni do 1 ha, cieków wodnych stanowiących budowle i urządzenia melioracyjne, terenów przeznaczonych pod zabudowę, dla których szerokość strefy zakazu zabudowy wyznacza się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, przypadków budowy obiektów budowlanych, gdy w wyznaczonej strefie znajduje się zespół istniejącej zabudowy, które mają uzupełniać, bądź do których będą przylegać nowo planowane obiekty. Fauna płazów, gadów i ssaków nie jest poznana dostatecznie na terenie całego Zespołu Parków, brak jest również informacji na temat gatunków występujących na terenie gminy, przypuszczalnie występują tu gatunki typowe dla terenu niżu polskiego.

3.2.2. Rezerwat przyrody Zbocza Płutowskie

W celu ochrony rezerwatu z punktu widzenia planowania przestrzennego działalność produkcyjną, jak również tereny osadnicze winno lokalizować się w bezpiecznej odległości od granic rezerwatu. Bardzo ważne w celu zachowania zbiorowisk kserotermicznych na terenie rezerwatu jest rygorystyczne przestrzeganie reżimu ochronnego w Chełmińskim Parku Krajobrazowym.

Na terenie rezerwatu zabrania się działań wymienionych w ustawie o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.). Według planu ochrony rezerwatu obowiązują następujące ustalenia:

- zabroniona jest wycinka drzew i pobieranie użytków drzewnych z wyjątkiem przypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego;
- zabrania się usuwania drzew martwych, wywrotów i złomów w sposób nie narażający na zniszczenie otoczenia i z pozostawieniem karpiny w ziemi, w razie potrzeby dopuszczalne jest również dokonywanie zabiegów pielęgnacyjnych;
- zabrania się zbioru owoców i nasion drzew, krzewów i roślin zielnych wyjątkiem nasion miłka wiosennego;
- zabrania się zbioru ziół leczniczych oraz innych roślin lub ich części;
- zabrania się koszenia traw i pasania zwierząt gospodarskich;

- z punktu widzenia ekologicznego w sferze panowania przestrzennego jest zasadne lokalizowanie nowej zabudowy w odległościach bezpiecznych od rezerwatu;
- określenie klarownych zasad korzystania z zasobów środowiska i bardziej rygorystycznym ich przestrzeganiu.

3.2.3. Rezerwat przyrody Płutowo

Na terenie rezerwatu aktem obowiązującym jest Zarządzenie ML z 10 lipca 1956 r. (Mon. PI. Nr 65, poz. 762), Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Płutowo” (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 510), ponadto dla rezerwatu ustanowiono plan ochrony Zarządzeniem nr 7/0210/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Płutowo” (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 312, poz. 3401). Na terenie rezerwatu zabrania się działań wymienionych w ustawie o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.).

3.2.4. Obszar Natura 2000 Zbocza Płutowskie

W trakcie sporządzania opracowań kształtujących przestrzeń w pobliżu rezerwatu zgodnie z wytycznymi dla obszarów natura 2000 należy uwzględnić następujące wskazania:

- na terenie rezerwatu oraz terenach przyległych zachować dotychczasowe zagospodarowanie gruntów;
- na terenach przyległych do rezerwatu nie prowadzić działań mogących przyczynić się do obniżenia poziomu wód w rezerwacie;
- należy dążyć do zalesienia słabych gruntów rolnych (nie muraw);
- utworzyć strefę ochronną rezerwatu (o szerokości 50m);

3.2.5. Pomniki przyrody

Pomniki przyrody są fragmentami przyrody objętymi ochroną pomnikową. Mogą to być zarówno elementy przyrody ożywionej tj. aleje drzew, skupiska drzew lub pojedyncze osobniki. Poza elementami żywymi mogą nimi być również elementy przyrody nieożywionej takiej jak np. głazy narzutowe. Na terenie gminy zlokalizowano osiem fragmentów przyrody zasługujących na miano pomnika przyrody, ich lokalizację przedstawiono na rysunku planu, a szczegółowy wykaz w części tekstowej *Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego*.

W celu ochrony pomników przyrody należy zapobiegać przed:

- szkodliwym działaniem pasożytniczych owadów, grzybów;
- chorobami drzew i roślin;

- szkodliwym działaniem człowieka, (niszczeniem, całkowitą wycinką drzewostanu lub inną formą degradacji);
- szkodliwym działaniem warunków atmosferycznych.

Ponadto każdy pomnik przyrody należy odpowiednio oznakować np. poprzez umieszczenie tablicy informacyjnej. W stosunku do pomników przyrody obowiązują zakazy wynikające z przepisów ustawy o ochronie przyrody.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Obiekty i tereny zabytkowe, objęte ochroną prawną

Spośród obiektów, terenów i obszarów o wartościach zabytkowych i kulturowych, znajdujących się na terenie gminy Kijewo Królewskie część objęta jest ochroną prawną, poprzez wpis do rejestru zabytków, a część ujęta w ewidencji konserwatorskiej i wskazana do objęcia ochroną ustaleniami w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, zgodnie z Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 z późn. zm.).

Na prace prowadzone w zabytkach wpisanych do rejestru zabytków i w ich otoczeniu oraz obszarach wpisanych do rejestru zabytków zgodnie z art. 36 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami istnieje konieczność uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (WKZ). Wobec inwestycji budowlanych w odniesieniu do obiektów i obszarów w ewidencji zabytków, ale nie objętych wpisem do rejestru zabytków, zgodnie z art. 30 ust 2 i 39 ust. 3 ustawy Prawo budowlane istnieje konieczność uzgodnienia lub uzyskania pozytywnej opinii WKZ. Zagospodarowanie na cele użytkowe zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru wymaga przez jego właściciela lub posiadacza:

- dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku nieruchomego i możliwości jego adaptacji, z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości zabytków
- uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu prac konserwatorskich przy zabytku nieruchomym,
- uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu zagospodarowania zabytku nieruchomego wraz z otoczeniem oraz dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyekspozowania jego wartości.

4.2. Ochrona obiektów i terenów wpisanych do rejestru zabytków

Na terenie gminy Kijewo Królewskie zlokalizowane są obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy wpisu do rejestru zabytków. Wszelkie działania przy tychże obiektach i na terenach zabytkowych wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a prace przy nich mogą się odbyć po uzyskaniu pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Obiekty te wyszczególniono w części tekstowej dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium.

Ponadto w stosunku do ochrony kulturowej Zespołów Fortyfikacji Twierdzy Chełmno, takich jak forty czy schrony proponuje się następujące ustalenia:

- zachowanie wszelkich elementów pierwotnego wyposażenia;
- zachowanie pierwotnego wyglądu umocnień w istniejącym krajobrazie;
- nad pracami ziemnymi należy ustanowić nadzór archeologiczny;
- zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego;
- wyeksponowanie zabytków z uwzględnieniem ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;

4.3. Strefa ochrony konserwatorskiej zespołów dworsko - parkowych, pałacowo - parkowych, folwarczno - parkowych lub parków dworskich

Wykaz zespołów przedstawiono w części tekstowej dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium. Tereny parków dworskich lub ich tereny i założenia zieleni komponowanej zajmują część obszaru gminy. Dla terenów tych proponuje się następujące ustalenia:

- dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-rowerowych, placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego, zakaz zmniejszania powierzchni parków zabytkowych;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń oraz ochrona i pielęgnacja drzewostanu i zachowanie oraz renowacja cennych historycznie obiektów zabytkowych;
- dopuszcza się wprowadzanie zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego, w szczególności ścieżki, oświetlenie, architekturę ogrodową itp.;
- ochrona dworów poprzez konserwację zachowanych elementów zabytkowych, odtworzenie na podstawie dokumentów archiwalnych, przekazów itp. zniszczonych elementów architektonicznych, uwzględnienie przy adaptacji obiektów pierwotnego czytelnego układu, historycznego kształtu bryły, przy uwzględnieniu stosowanych badań architektonicznych w celu uzyskania wytycznych konserwatorskich do planowanych w tych obiektach zmian;
- zakaz podziałów geodezyjnych niezgodnych z historyczną parcelacją gruntów;

- zakaz lokalizacji na terenie parku i w jego sąsiedztwie inwestycji uciążliwych i mogących potencjalnie wpływać na środowisko przyrodnicze;
- zakaz znaczących ingerencji w rzeźbę terenu;
- zakaz lokalizacji nadziemnej infrastruktury technicznej;
- zakaz ingerencji w warunki wodno-gruntowe mogących negatywnie wpłynąć na stan zachowania zabytku w szczególności drzewostanu parkowego;
- zespoły dworsko – pałacowo – folwarczne znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków jak te w Kijewie Szlacheckim, Trzebczu Szlacheckim, Płutowie, Napolu należy utrzymać w szczególności w pierwotnym kształcie bez parcelacji i wydzielenia terenów podziałami geodezyjnymi, ponieważ obiekty i obszary w ewidencji zabytków mogą być w każdym momencie z uzasadnionych powodów wpisane do rejestru zabytków;

4.4. Ochrona obiektów sakralnych

Kościoły i kaplice oraz cmentarze wszystkich wyznań, czynne i zamknięte – jako obiekty o szczególnej wartości zabytkowej i walorach krajobrazowych, a ponadto kościoły – jako dominanty architektoniczne, cmentarze jako miejsca pamięci i pomniki historii, podlegają bezwzględnej ochronie.

Ponadto w stosunku do cmentarzy (obejmują zarówno te czynne i nieczynne) obowiązują następujące ustalenia:

- zabronione jest sytuowanie wszelkich obiektów budowlanych i urządzeń tymczasowych, które nie są ściśle związane lub kolidują z planowaną podstawową funkcją terenu;
- ustala się obowiązek dostosowania realizowanych elementów zagospodarowania skalą, jakością i charakterem do pełnionych funkcji, krajobrazu, architektury istniejącego i planowanego otoczenia,
- dopuszcza się zabudowę o charakterze architektury ogrodowej, związanej z podstawową funkcją terenu (kaplice) oraz związanych z funkcją komunikacyjną (schody, ścieżki) a także ogrodzenia;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury cmentarnej;
- dla cmentarzy czynnych obowiązek utrzymania stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi.

W obrębie historycznych cmentarzy obowiązuje ochrona układu przestrzennego (alei, układu kwater), ochrona zabytkowego drzewostanu, ochrona historycznych nagrobków i innych elementów małej architektury tj. ogrodzenia, pompy wody, kaplice. Wszystkie prace należy poprzedzać właściwą dokumentacją konserwatorską, prowadzącą do określenia uwarunkowań historycznych i możliwości dalszego użytkowania. Prace należy

uzgodnić z WKZ, a w przypadku obiektów wpisanych do rejestru zabytków – uzyskać pozwolenia WKZ na prowadzenie prac. Ochronie podlegają także kapliczki i figurki, w sensie ich lokalizacji i formy przestrzennej, będące przejawem kultu religijnego i tradycji.

4.5. Ochrona obiektów architektury i budownictwa

Obiekty architektury i budownictwa winny być utrzymywane w dobrym stanie a wszelkie zmiany użytkowania powodujące konieczność przystosowania do nowej funkcji, modernizacje i remonty wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Powyższe dotyczy również budynków gospodarczych w zespołach dworsko-parkowych i folwarkach oraz towarzyszących szkołom, plebaniom, w obrębie zagród itp. Ochronie podlega również starodrzew rosnący w sąsiedztwie obiektów o wartości kulturowej i założenia ogrodowe i zieleni komponowanej towarzyszącej zabudowie (m.in. przy plebaniach, szkołach itd.), a wobec założeń zieleni komponowanej – stosowanie zasad ochrony, analogicznych jak wobec parków w zespołach dworsko - parkowych oraz folwarkach.

Zabudowa mieszkalna, drewniana i murowana o cechach tradycyjnych charakterystycznych dla miejsca i regionu winna być zachowana i stanowić inspirację do kształtowania nowej zabudowy. Dopuszcza się wymianę zabudowy, której stan techniczny zagraża bezpieczeństwu ludzi i mienia z warunkiem uprzedniego uzgodnienia niniejszego przedsięwzięcia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Przy odtwarzaniu zabudowy należy kierować się zasadą, że nowy budynek powinien usytuowaniem, gabarytem, kształtem i pokryciem dachu nawiązywać do poprzedniego. W lokalizacji nowej zabudowy należy uwzględniać sąsiedztwo obiektów o wartości kulturowej - nowe budynki nie mogą być sytuowane w sposób degradujący istniejącą, tradycyjną zabudowę a ich forma architektoniczna winna być dostosowana do otaczającej zabudowy i krajobrazu.

4.6. Ochrona wsi i osad o zachowanym układzie przestrzennym i zabudowie o wartościach kulturowych

Na terenie gminy występują następujące wsie o zachowanym układzie przestrzennym i zabudowie o wartościach kulturowych: Kijewo Królewskie, Dorposz Szlachecki, Trzebcz Królewski, Trzebczyk, Watorowo, Brzozowo, Kiełp, Kijewo Szlacheckie, Bajerze, Płutowo, Bagart, Szymborno, Napole, Kosowizna.

Ochronie podlegają elementy historycznej struktury przestrzennej: układ przestrzenny, zabudowa o cechach tradycyjnych, budowle sakralne, tereny cmentarzy oraz charakterystyczne elementy naturalnego krajobrazu, tworzące z w/w kompozycję architektoniczno-krajobrazową. Dla wsi, w których przewidziana jest budowa obiektów lub zespołów obiektów budowlanych należy opracować plany zagospodarowania przestrzennego terenu w celu zapewnienia właściwej integracji przestrzennej i funkcjonalnej projektowanych i istniejących, o wartości kulturowej, elementów zagospodarowania.

Parametry i wskaźniki kształtowania nowej zabudowy oraz zagospodarowania terenu dla zapewnienia ciągłości w kształtowaniu architektury lokalnej, charakterystycznej dla danego regionu, powinny uwzględniać historyczne elementy podlegające ochronie, takie jak: linia zabudowy, skala zabudowy, sposób lokalizacji i przeznaczenia budynków, forma i gabaryty budynków architektury tradycyjnej i miejscowej, geometria oraz pokrycie dachu, kolorystyka dachów, nachylenie połąci dachowych z wyjątkiem budynków usługowych, produkcyjnych i składowych, rodzaj stosowanych materiałów budowlanych, stolarki okiennej oraz tradycyjnego dla regionu detalu budowlanego, zdobnictwa ciesielskiego, stolarskiego, kowalskiego.

4.7. Ochrona obiektów lub obszarów w obrębie nieruchomości zabytków archeologicznych

Nieruchome zabytki archeologiczne posiadają ekspozycję w terenie lub są nieekspozowane w terenie. Nieruchome zabytki archeologiczne posiadające ekspozycję w terenie – dotyczy grodziska wczesnośredniowiecznego w Płutowie. Wykluczona jest tam jakakolwiek ingerencja w substancję zabytku. Nie występują tam trwałe ruiny, więc trudno mówić o działaniach konserwacyjnych. Nie dopuszcza się także prób rekonstrukcji obiektu. Ponadto obiekt położony jest w granicach rezerwatu przyrody, co również wyklucza możliwość jakiegokolwiek ingerencji w jego substancję. Pozostałe nieruchomości zabytków archeologicznych są nieekspozowane w terenie. Zasady ochrony archeologicznej w obrębie nieekspozowanych zabytków archeologicznych powinny sprowadzać się do warunku nałożonego na osobę lub jednostkę zamierzającą prowadzić prace ziemne w obrębie zabytków archeologicznych, uzyskania od wojewódzkiego konserwatora zabytków decyzji określającej zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych w obrębie tego zabytku. Inwestycje „liniowe” (np. gaz, prąd, kanalizacja, telekomunikacja) winny być prowadzone pod stałym nadzorem archeologicznym. W przypadku braku ewidencji AZP należy wykonać rozpoznanie powierzchniowe przez realizacją inwestycji. Zakres prac archeologicznych określony zostaje na etapie projektu budowlanego. Wszelkie prace ziemne wymagają pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Szczegółowy zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych określony zostanie w drodze decyzji wydanej przez WKZ na wniosek zamierzającego prowadzić roboty budowlane bądź ziemne. Egzemplarz dokumentacji z badań archeologicznych podlega po ich zakończeniu nieodpłatnemu przekazaniu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.

4.8. Ochrona obiektów, terenów i obszarów w obrębie stref ochrony konserwatorskiej

W niniejszym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kijewo Królewskie, po przeprowadzeniu analizy środowiska kulturowego wyróżniono dwie strefy ochrony konserwatorskiej w celu ochrony środowiska kulturowego:

- strefa „W” – ścisłej ochrony archeologicznej zabytkowego grodziska wczesnośredniowiecznego w Płutowie, wpisanego do rejestru zabytków; dla w/w strefy obowiązują następujące zasady ochrony:

- wykluczona jest tam jakakolwiek ingerencja w substancję zabytku;
 - nie występują tam trwałe ruiny, więc trudno mówić o działaniach konserwacyjnych;
 - nie dopuszcza się także prób rekonstrukcji obiektu;
 - ponadto obiekt położony jest w granicach rezerwatu przyrody, co również wyklucza możliwość jakiegokolwiek ingerencji w jego substancję.
- strefa „OW” – strefa obserwacji archeologicznej obejmująca rozpoznane i potencjalne obszary występowania nieekspozowanych zabytków archeologicznych; zasady ochrony archeologicznej w obrębie nieekspozowanych zabytków archeologicznych powinny sprowadzać się do warunku nałożonego na osobę lub jednostkę zamierzającą prowadzić prace ziemne w obrębie zabytków archeologicznych, uzyskania od wojewódzkiego konserwatora zabytków decyzji określającej zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych w obrębie tego zabytku.

5. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Na system komunikacyjny gminy Kijewo Królewskie składają się drogi kołowe (krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne) oraz linia kolejowa.

Tereny infrastruktury technicznej i komunikacji obejmują tereny, do których należą wodociągi, kanalizacja, elektroenergetyczne oraz tereny skupiające obiekty i urządzenia służące do zaopatrzenia w wodę, ciepło, energię elektryczną, gaz czy również tereny składowiska odpadów.

5.1. Komunikacja drogowa

Układ drogowy w gminie Kijewo Królewskie stanowią:

- droga wojewódzka nr 550 i obwodnica miasta Chełmna – stanowią nadrzędny układ drogowy w gminie;
- drogi powiatowe – stanowią podstawowy układ drogowy w gminie (wykaz dróg powiatowych przedstawiono w części dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium);
- drogi gminne – stanowią uzupełniający układ drogowy w gminie (wykaz dróg gminnych przedstawiono w części dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium);
- drogi wewnętrzne – drogi niebędące drogami publicznymi.

Proponuje się następujące wytyczne do planów miejscowych:

- dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych i urządzeń technicznych związanych z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzeń związanych z potrzebami zarządzania ruchem;
- dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej;
- obowiązuje zakaz lokalizacji budynków, budowli i urządzeń z wyłączeniem urządzeń infrastruktury

technicznej, niezwiązanych z podstawowym przeznaczeniem terenu;

- dopuszcza się realizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej związanych z obsługą techniczną drogi – odwodnienia, oświetlenia itp., na warunkach zarządcy drogi w porozumieniu z gestorami sieci;
- parametry techniczne dróg wyznacza się na podstawie przepisów odrębnych;
- dopuszcza się realizację ciągów pieszo – rowerowych;

Ponadto do zadań wpływających na poprawę komunikacji drogowej w gminie Kijewie Królewskie zaliczono:

- przebudowę drogi wojewódzkiej nr 550;
- przebudowę drogi powiatowej Bruki Kokocka – Jeleniec;
- przebudowę drogi powiatowej Starogród – Kijewo Królewskie;
- przebudowa drogi gminnej Napole – Bajerze;
- przebudowa drogi gminnej Kijewo Królewskie – Wybudowania;
- przebudowa drogi gminnej Szymborno – Wybudowania;
- przebudowę drogi gminnej Bajerze – Trzebcz Królewski;
- przebudowę dróg osiedlowych w Kijewie Królewskim.

Realizacja wyżej wymienionych zadań będzie obciążać budżet województwo, powiatu i gminy z możliwym udziałem środków z Unii Europejskiej.

5.2. Komunikacja kolejowa

Przez południową część gminy przebiega linia kolejowa, jednak na terenie gminy nie ma czynnej stacji kolejowej. Mieszkańcy gminy korzystają z czynnej stacji kolejowej w sąsiedniej gminie Chełmża, w miejscowości Nawra. Jest to linia kolejowa o prędkości do 120 km/h, II rzędna, jednotorowa znaczenia państwowego, Chełmża – Unisław – Bydgoszcz o długości 1,0 km. Linia ta będzie stanowić podstawowy układ komunikacji kolejowej w gminie.

5.3. Gospodarka wodno-ściekowa

5.3.1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie północnej części gminy został wydzielony Główny Zbiornik Wód Podziemnych obszar o numerze 131. "Zbiornik międzymorenowy Chełmno" - wody czwartorzędowe wysokiej ochrony (OWO), o ogólnej powierzchni 76 km². Średnia głębokość ujęcia wynosi 10 – 60 m, a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 31 tys.m³/dobę. Południowo - zachodnia część obszaru gminy znajduje się w zasięgu GZWP 141 Dolna Wisła – zbiornik stanowią wody czwartorzędowe o wydajności potencjalnej 50-70 a nawet >70. Granice Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 131 i 141 zostały przedstawione w części graficznej niemniejszego dokumentu.

Zaopatrzenie w wodę pitną dla mieszkańców gminy Kijewo Królewskie będzie realizowane z istniejących ujęć wody w Brzozowie i Bajerzu. Ujęcie wody w Bajerzu składa się z dwóch studni głębinowych o głębokości 79,0m i 80,0m.. Ujmują one czwartorzędowe wody podziemne o wydajności 60m³/h. Użytkownikiem jest wodociąg grupowy. W Brzozowie znajduje się ujęcie czwartorzędowe o wydajności eksploatacyjnej 78 m³/h. Użytkownikiem ujęcia jest wodociąg lokalny – eksploatowany jest on z trzech studni głębinowych (od 92,8-106,0m). Pozwolenie wodno – prawne na eksploatację wymienionych ujęć wody obowiązuje do 2015 r. W obrębie ujęć wody utworzono strefy ochrony bezpośredniej.

Zachowuje się istniejące ujęcia wody. Zakłada się ich modernizację, automatyzację dla dostosowania ich do zmieniających się przepisów i standardów.

Niewykorzystywane i nieudokumentowane zasoby wód podziemnych czwartorzędowych i kredowych powinny zostać udokumentowane i zbilansowane i stanowić rezerwę zasobów czystych wód podziemnych na okres kierunkowy.

W zależności od tempa rozwoju przestrzennego gminy, dla zachowania odpowiednich ciśnień w sieci przewiduje się realizację kolejnych odcinków sieci wodociągowej. Dla terenów rozwojowych przewiduje się lokalizację sieci wodociągowej o średnicach wynikających z odpowiednich norm, przepisów i standardów.

Ponadto do zadań służących poprawie jakości zaopatrzenia gminy w wodę należy:

- zapewnienie wszystkim mieszkańcom wody na cele bytowo-socjalne, o jakości spełniającej wymagane przepisami normy i standardy;
- utrzymanie wysokiego stopnia pewności dostawy wody w warunkach normalnych i w sytuacjach awaryjnych i zagrożenia kryzysowego;
- poprawa stanu technicznego sieci dla zminimalizowania jej awaryjności, zapobiegania stratom wody i uniknięcia wtórnego zanieczyszczenia;
- racjonalizacja gospodarki wodnej;
- kontynuacja budowy sieci wodociągowej na terenach nieuzbrojonych, a przeznaczonych w niniejszym studium pod zainwestowanie;
- kontynuacja budowy przyłączy do budynków.

Ponadto Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Kijewo Królewskie w zakresie zaopatrzenia gminy w wodę zakłada budowę wodociągu w Brzozowie.

5.3.2. Odprowadzanie ścieków

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków komunalnych będzie realizowane w oparciu o zbiorczy system kanalizacji sanitarnej ze zlokalizowaną oczyszczalnią ścieków w miejscowości Napole, która wymaga modernizacji.

Zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych gmina Kijewo Królewskie ma być włączony do aglomeracji ściekowej Chełmno z oczyszczalnią zlokalizowaną w Chełmnie. Według uchwały nr IX/157/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego (D. Urz. Woj. Kuj. - Pom. z 2015 r. poz. 2101) obszar aglomeracji obejmuje swym zasięgiem system istniejącej i projektowanej kanalizacji zbiorczej w miejscowościach: Chełmno, Osnowo i Brzozowo. Granice aglomeracji wyznaczono na rysunku studium. W stosunku do rozproszonej zabudowy zagrodowej gospodarka ściekowa będzie realizowana w oparciu o przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe.

Ponadto wskazana jest rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na potencjalnych obszarach rozwoju zabudowy.

5.3.3. Retencjonowanie wód powierzchniowych

Obecnie trwają prace projektowe dotyczące zadania inwestycyjnego pod nazwą „Budowa zbiornika retencyjnego na rzece Fryba we wsi Brzozowo gm. Kijewo Królewskie, Stolno, powiat chełmiński, województwo kujawsko-pomorskie”. Realizacja zadania następuje w ramach Programu Retencjonowania Wód Powierzchniowych Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Planowana inwestycja przyczyni się do zwiększenia dyspozycyjności zasobów wód powierzchniowych zlewni rzeki Fryby, a także zwiększenia retencji glebowej, wyrównania i spowolnienia spływu wód opadowych oraz zwiększenia bioróżnorodności siedlisk na terenie zlewni rzeki.

Na rysunki studium przedstawiono dwa warianty projektowe planowanego zbiornika retencyjnego.

5.4. Elektroenergetyka

Nadrzędny element systemu elektroenergetycznego w gminie stanowi napowietrzna linia elektroenergetyczna 220 kV relacji GPZ Bydgoszcz – GPZ Grudziądz, która wyznaczona jest do przebudowy na linię 2 x 400 kV. Projektowana linia elektroenergetyczna 2 x 400 kV będzie zaopatrzona w pas technologiczny o szerokości 70 m (po 35 m od osi linii w obu kierunkach). W pasach technologicznych linii wysokiego napięcia nie można lokalizować zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi, wprowadzania nowych nasadzeń roślinności wysokiej, teren pod liniami elektroenergetycznymi winien pozostać w rolniczym użytkowaniu. Przebieg projektowanej linii elektroenergetycznej 400kV został przedstawiony na rysunku studium.

Zakłada się, że wraz z rozwojem nowoprojektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej, dla pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną niezbędna będzie modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci elektroenergetycznej. W związku z lokalizacją elektrowni wiatrowych na terenie gminy Kijewo Królewskie w terenach rolnych mogą być zlokalizowane urządzenia lub obiekty związane z funkcjonowaniem tychże elektrowni wiatrowych, takich jak podziemny kabel linii elektroenergetycznej

czy Główny Punkt Zasilania z zachowaniem przepisów odrębnych. Ponadto w omawianym zakresie należy podjąć następujące działania:

- budowa nowych linii średniego i niskiego napięcia;
- budowa nowych odcinków sieci rozdzielczej średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych dla zasilania nowych inwestycji na terenie gminy;
- realizacja stacji transformatorowych na terenach zainwestowanych, wynikająca ze zwiększonego obciążenia;
- poprawa stanu technicznego.

Planowane lokalizacje nowych linii elektroenergetycznych powinno nastąpić poprzez odpowiednie decyzje administracyjne.

Sieć rozdzielcza wysokiego napięcia, mieszcząca się na terenie gminy wykonana jest za pomocą elektroenergetycznych linii napowietrznych, charakteryzujących się strefami oddziaływania pola elektromagnetycznego mającymi znaczny wpływ na sposób zainwestowania terenów, na których jest wybudowana. Na terenach planowanego zainwestowania oraz terenach intensywnej zabudowy istniejącej, celowe jest rozważenie możliwości przebudowy linii napowietrznych na linie elektroenergetyczne kablowe – podziemne.

Linie i stacje elektroenergetyczne wysokich i najwyższych napięć emitują pole elektromagnetyczne niejonizujące o częstotliwości 50 Hz. Lokalizowanie tych obiektów oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku muszą być zgodne z obowiązującymi aktami prawnymi.

Dla linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia należy zachować strefy ograniczonego użytkowania, wynikające z odpowiednich norm i przepisów – należy zachować minimalne odległości zabudowy od skrajnego przewodu linii.

Ponadto dla linii elektroenergetycznych wyznaczono pasy technologiczne, które wpływają ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu.

5.5. Gazownictwo i ciepłownictwo

Przez teren gminy Kijewo Królewskie nie przechodzi sieć gazowa. Najbliższa sieć gazowa wysokiego ciśnienia znajduje się w sąsiedniej gminie Papowo Biskupie. Włączenie się do systemu gazowego mogłoby by nastąpić przez ewentualną budowę sieci gazowych średniego ciśnienia doprowadzonych na obszary gminy Kijewo Królewskie. Ewentualna budowa gazociągów średniego ciśnienia wymagałaby zachowania stref kontrolowanych o szerokościach zgodnych z obowiązującymi przepisami oraz zachowania strefy wolnej od zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.

Jednym z kierunków polityki energetycznej i ekologicznej państwa jest ciągle zmniejszanie zużycia energii pierwotnej dla celów komunalnych i mieszkaniowych oraz zastępowanie jej energią odpadową i odnawialną. Takimi działaniami mogą być:

- wykorzystanie biogazu i ciepła ze ścieków oczyszczalni;
- wykorzystanie odpadów komunalnych do celów energii cieplnej;
- wykorzystanie biomasy do ogrzewania budynków;
- wykorzystanie ciepła niskopotencjalnego odpadowego i ze środowiska za pomocą pomp ciepła dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody;
- stosowanie niskoemisyjnych paliw grzewczych.

Rozwój ciepłownictwa powinien uwzględniać rozwój urbanistyczny gminy Kijewo Królewskie, jak i również wiele innych czynników takich jak polityka ekologiczna państwa, ceny nośników energii, ochrona środowiska (w tym likwidacja kotłowni węglowych).

5.6. Telekomunikacja

W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.

W zakresie telekomunikacji zakłada się pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, rozwój sieci bezprzewodowych – budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu np. za pomocą sieci Hotspotów.

Szczegółowe zasady lokalizacji obiektów infrastruktury sieciowej na terenach planowanej zabudowy zostanie określona odpowiednimi decyzjami administracyjnymi. Linie telekomunikacyjne należy projektować jako podziemne z rozprawdzeniem w terenach przeznaczonych pod ciągi komunikacyjne. Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę.

Rozwój obszarów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej oraz przewidywany wzrost poziomu życia mieszkańców tworzą także dynamiczny rynek konsumentów usług dla systemów telefonii komórkowej. Lokalizacja, wiążących się z systemami telefonii komórkowej, systemów typowych bazowych stacji przekaźnikowych (BTS) będzie określona odpowiednimi decyzjami administracyjnymi na wniosek zainteresowanych operatorów

5.7. Gospodarka odpadami

Głównym celem nadrzędnym polityki w zakresie gospodarowania odpadami (zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego) jest zapobieganie powstawania odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów u źródła, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów.

W zakresie gospodarki odpadami istnieje pilna potrzeba podjęcia działań, które umożliwiłyby sukcesywny rozwój systemu selektywnej zbiórki, recyklingu i utylizacji odpadów komunalnych. Bardzo istotne i niezbędne będzie wdrożenie nowych technologii, dzięki którym nastąpi zmniejszenie szkodliwości i redukcja ilości odpadów przemysłowych.

Priorytetowe działania powinny obejmować:

- systematyczne zwiększanie poziomu odzysku i recyklingu odpadów komunalnych;
- budowę instalacji do odzysku i utylizacji odpadów medycznych, przemysłowych i komunalnych;
- utworzenie punktów gromadzenia odpadów problemowych w celu wydzielenia odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych.

Lokalizacja instalacji do odzysku i utylizacji odpadów komunalnych powinna być przesądzona na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Warto również podjąć kwestię likwidacji i zabezpieczenia tzw. dzikich składowisk oraz prowadzić stały monitoring zanieczyszczeń, w celu zapobiegania ich tworzenia.

Ponadto ważnymi aspektami są:

- edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi;
- uwzględnienie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych;
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Według „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego” i „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko - Pomorskiego zakończenie eksploatacji składowiska komunalnego w miejscowości Mikorzyn przewidziano w 2013 roku.

Odpady Komunalne z terenu gminy Kijewo Królewskie będą trafiać na międzygminne składowisko odpadów w Osnowie w gminie Chełmno.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Kijewo Królewskie przyjęto do realizacji następujące działania:

- zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez wdrażanie i uświadamianie społeczeństwu zasad funkcjonowania systemu gospodarki odpadami;

- informowanie o wynikach funkcjonowania systemu gospodarki odpadami na podstawie prowadzonej ewidencji (sprawozdania roczne, sprawozdania z realizacji Planu Gospodarki Odpadami);
- aktualizacja regulaminu utrzymania porządku i czystości w gminie w oparciu o opracowane zasady gromadzenia i odbioru odpadów na terenie gminy;
- promocja technologii małodopadowych;
- ewidencjonowanie odpadów;
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów;
- budowa lokalnego punktu gromadzenia odpadów;
- organizacja systemu zbiórki odpadów mieszanych;

Bardzo ważnym elementem w zakresie gospodarki odpadami są również zadania z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest. Program oczyszczania kraju z azbestu określił następujące zadania, które powinny być realizowane w tym zakresie przez samorządy gminne:

- gromadzenie przez władarzy gmin informacji o ilości, rodzaju i miejsca występowania wyrobów zawierających azbest;
- przygotowanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest;
- organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest;
- inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest;
- współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest;
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Program Oczyszczania Gminy Kijewo Królewskie z Azbestu na lata 2011 – 2032 opiera się na pięciu głównych punktach:

- 1) zadania legislacyjne powinny zharmonizować akty prawa gminnego z krajowym i z aktami prawa UE;
- 2) działania edukacyjno - informacyjne, w celu podnoszenia świadomości i wiedzy na temat wyrobów zawierających azbest;
- 3) zadania mające na celu usuwanie azbestu z zabudowań mieszkalnych, gospodarczych i innych z terenu gminy oraz ich transport i unieszkodliwienie na wyznaczonym składowisku odpadów niebezpiecznych bądź w urządzeniach przewoźnych. Zgodnie z POKzA na terenie województwa kujawsko - pomorskiego odpady azbestowe mogą być deponowane na terenie Składowiska Odpadów Niebezpiecznych Małociechowo (Gm. Pruszcz, Powiat Świecki). Ponadto składowisko to znajduje się w bliskiej odległości od Gminy (odległość w linii prostej od miejscowości Kijewo Królewskie wynosi ok. 14 km), a tym samym niższych kosztów związanych z transportem odpadów zawierających azbest;

- 4) monitoring realizacji POGzA w postaci sukcesywnego uzupełniania systemu wojewódzkiej bazy azbestowej oraz dostosowanie systemu w przyszłości do elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej monitoringu procesu usuwania wyrobów zawierających azbest;
- 5) należy mieć na uwadze ocenę narażenia i ochrony zdrowia mieszkańców. W razie potrzeby należy współpracować z Ośrodkiem Referencyjnym Badań i Oceny Ryzyka Zdrowotnego Związanych z Azbestem.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Na rysunku studium został wskazany obszar, na którym rozmieszczona będzie inwestycja celu publicznego o znaczeniu lokalnym – boisko sportowe zlokalizowane w miejscowości Szymborno (północna część działki nr 11/14, między działką nr 11/13, a działką nr 11/51).

Ponadto zgodnie z licznymi dokumentami strategicznymi do inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym na terenie gminy Kijewo Królewskie zaliczono:

- budowa i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy;
- budowa i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej;
- termomodernizacja budynków urzędzeń publicznych
- budowa budynku świetlicy wiejskiej w Kijewie Królewskim;
- budowa drogi osiedlowej w Kijewie Królewskim;
- przebudowa drogi gminnej Bajerze – Trzebcz Królewski;
- przebudowa i modernizacja dróg gminnych w miejscowości Napole;
- budowa ścieżki rowerowej Napole – Kijewo;
- przebudowa drogi gminnej Kijewo Królewskie – Wybudowania;
- przebudowa drogi gminnej Szymborno – Wybudowania;
- budowa obiektu szkolnego przy zespole szkół w Kijewie Królewskim dla oddziałów przedszkolnych i wczesnoszkolnych;
- budowa podziemnej linii elektroenergetycznej 110 kV i Głównego Punktu Zasilania w związku z lokalizacją na terenie gminy elektrowni wiatrowych;
- modernizacja drogi gminnej Watorowo – Małe Czyste;
- przebudowa dróg gminnych Trzebcz Szlachecki – Zofijki – Parowa Falęcka;
- przebudowa drogi gminnej Trzebcz Szlachecki – Zofijki;
- remont drogi gminnej Brzozowo – Osnowo;

- przebudowa nawierzchni dróg dojazdowych w m.in. Brzozowie, Szymbornie, Napolu, Bajerzu, i Trzebczu Szlacheckim.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Dokumentami, w których zawarte są ustalenia dotyczące inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym są:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego;
- Strategia Rozwoju Transportu w Województwie Kujawsko – Pomorskim;
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego;
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego;
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości;
- Strategia Rozwoju Powiatu Chełmińskiego;
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Chełmińskiego;
- Kujawsko – pomorski plan spójności komunikacji drogowej i kolejowej 2014 – 2020.

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zaliczono:

- przebudowę drogi wojewódzkiej nr 550;
- przebudowa drogi powiatowej Bruki Kokocka – Jeleniec;
- przebudowa drogi powiatowej Starogród – Kijewo Królewskie;
- modernizacja i odbudowa urządzeń melioracji wodnych w Bajerzu;
- budowa napowietrznej, dwutorowej (napięcie znamionowe każdego toru będzie wynosić 400 kV) linii elektroenergetycznej – na rysunku studium zostały wyznaczone granice planowanej inwestycji oraz projektowany przebieg sieci;
- budowę zbiornika retencyjnego we wsi Brzozowo – na rysunku studium przedstawiono granice dwóch wariantów projektowych planowanego zbiornika.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁÓW NIERUCHOMOŚCI ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. ustalają obowiązek określenia w studium obszarów wymagających sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Na terenie gminy Kijewo Królewskie nie występują obszary, dla których jest obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

8.2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości

W gminie Kijewo Królewskie nie określono obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości. Uzależnione to jest od szczegółowego określenia przeznaczenia terenu oraz powierzchni i kształtu działki inwestycyjnej. Propozycje scaleń i podziałów poprzez wyznaczenie granic działek odbywać się będzie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i odpowiednich decyzjach administracyjnych. Ponadto na terenach oraz przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków na podział działek lub ich scalenie należy uzyskać pozwolenie Kujawsko – Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w formie decyzji administracyjnej.

8.3. Obszary przestrzeni publicznych

Warto zadbać o stworzenie ciekawych przestrzeni publicznych, które sprawiłyby lepszy odbiór gminy przez mieszkańców, użytkowników, jak również mogłyby stanowić wizytówkę gminy. Przestrzenie te należy wyeksponować i sprawić by stały się miejscami o ciekawych walorach architektonicznych. Dotyczy to realizacji placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi oraz realizacji nowych obiektów o charakterze architektury parkowej.

Rozwój gospodarczy gminy wymusza wyznaczenie nowych terenów aktywizacji, zarówno w dziedzinie gospodarczej, usługowej, produkcyjnej, jak i mieszkaniowej. Obszary o szczególnym przeznaczeniu wymagają sporządzenia miejscowych planów, które umożliwią ich prawidłowe zagospodarowanie i funkcjonowanie oraz niezbędną ochronę środowiska.

9. OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Obecnie na terenie gminy Kijewo Królewskie obowiązują 4 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone według ustawy z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sporządzono 9 miejscowych planów zagospodarowania. Wykaz w/w planów znajduje się w części tekstowej *Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego*.

Zgodnie z wynikami Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Kijewo Królewskie (Uchwała nr XI/85/2016 z dnia 22 stycznia 2016 r.) stwierdza się brak konieczności zmiany w/w planów. Pomimo dezaktualizacji przepisów prawa, na podstawie których obowiązujące plany zostały opracowane, przyjęte funkcje i zasady zagospodarowania umożliwiają realizację założonych w tych planach inwestycji. W przyszłość warto jednak podjąć działania zmierzające do dostosowania ustaleń obowiązujących planów miejscowych względem aktualnych przepisów prawa oraz bieżącego stanu zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zgodnie z rysunkiem studium, do obszarów dla których gmina zamierza sporządzić bądź zaktualizować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zaliczono:

- strefa osadnicza ośrodków gminnych – oznaczone jako „O”;
- potencjalne obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Ponadto zgodnie z zapisami ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 961) na rysunku studium zostały wyznaczone granice obszarów, na których nie mogą być lokalizowane i budowane budynki mieszkalne albo budynki o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa od istniejących elektrowni wiatrowych. Jednakże zgodnie z art. 15. ust. 8 w ciągu 36 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy dopuszcza się uchwalanie planów miejscowych przewidujących lokalizację budynków mieszkalnych albo budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, na podstawie przepisów dotychczasowych. W związku z powyższym za działanie priorytetowe uznaje się sporządzenie planów miejscowych dla obszarów w odległości co najmniej równej, tej określonej w ustawie od istniejących elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na terenie gminy oraz w bezpośrednim jej sąsiedztwie, na terenie gminy Stolno.

Ścisłe określenie granic w/w obszarów nastąpi w drodze odpowiednich uchwał intencyjnych o przystąpieniu do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ze szczególnym uwzględnieniem podziału geodezyjnego nieruchomości objętych planem.

Należy dążyć do objęcia planami miejscowymi wszystkich wyżej wymienionych obszarów. Rozwój gospodarczy gminy Kijewo Królewskie powinien wymusić wyznaczenie nowych terenów rozwojowych, zarówno w dziedzinie gospodarczej, usługowej, produkcyjnej jak i mieszkaniowej.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzane będą wedle rozwoju i potrzeb społeczności lokalnej na całym obszarze gminy. Na aktualnym etapie prac planistycznych nie określa się ściśle obszarów, które przesądzałyby o zamiarze sporządzenia stosownych planów miejscowych. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego mogą być zatem sporządzane dla całego obszaru gminy.

10. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy Kijewo Królewskie nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Na terenie gminy Kijewo Królewskie występują jedynie obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Obszary te przedstawiono na rysunku studium, zajmują one niewielką powierzchnię przy zachodniej granicy gminy. Wyznaczono je na podstawie map opracowanych w ramach projektu "Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami" (ISOK) przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy.

Zgodnie z Systemem Osłony Przeciwośuwiskowej na terenie gminy Kijewo Królewskie zlokalizowane są obszary predysponowane do występowania ruchów masowych. Są to tereny zlokalizowane w obszarze Zbocz Płutowskich. Ponadto, na terenie gminy występuje kilka osuwisk, z których tylko jedno znajduje się w Rejestrze Naturalnych Zagrożeń Geologicznych.

Wyżej wymienione osuwisko znajduje się w miejscowości Kiełp (numer ewidencyjny-n-34-97-b-b/2), na zboczu pradoliny Wisły. Nachylenie zbocz, na którym wystąpiło to 40°. W wyniku infiltracji wód opadowych osunął się materiał gruntowy (czwartorzędu). W rejonie osuwiska zalegają piaski i gliny morenowe. W wyniku osunięcia materiału, nastąpiło zniszczenie upraw leśnych. Osuwisko jest aktywne. Corocznie występują na nim zmiany. W celu zabezpieczenia osuwiska wskazane jest zapewnienie właściwego odprowadzania wody opadowej z pól uprawnych leżących powyżej niszy tego osuwiska oraz obsadzenie roślinnością odkrytych połaci tego obiektu.

Dla pozostałych osuwisk, z uwagi na archiwalne pochodzenie danych wymagana jest weryfikacja terenowa oraz wykonanie kart rejestracyjnych. Obszary predysponowane do występowania ruchów masowych winno się zachować jako wolne od zabudowy.

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz zasady jej funkcjonowania powinny wyrażać się m.in. poprzez:

- stymulowanie rozwoju wszystkich form przedsiębiorczości, a w szczególności branż o strategicznym dla rozwoju gminy znaczeniu np. przetwórstwa-rolnego; w tym rolno-spożywczego i owocowo-warzywnego;
- ochronę obszarów o najlepszych warunkach fizjograficznych dla rolnictwa przed przeznaczeniem na cele nierolnicze;
- przeznaczanie obszarów o wysokich spadkach (zagrożenie erozyjne) oraz w stref wododziałowych do zadrzewień i zakrzewień;
- wyłączenie z produkcji rolnej gruntów najniższych klas bonitacyjnych celem przeznaczenia ich do zalesienia lub zagospodarowania rekreacyjnego;
- wprowadzanie kierunków produkcji optymalnych w istniejących warunkach lokalnych i najbardziej efektywnych;
- aktywizację rolników na rzecz tworzenia grup marketingowych, producenckich i rozwoju nowoczesnej spółdzielczości;
- rozwijanie agroturystyki jako szansy zaktywizowania gospodarki rolnej na obszarach atrakcyjnie położonych;
- propagowanie form, metod i zasad prowadzenia nowoczesnej gospodarki rolnej, w tym gospodarki ekologicznej poprzez działalność ukierunkowaną na fachowe doradztwo, organizowanie szkoleń;
- zwiększanie konkurencyjności lokalnych produktów rolnych;
- propagowanie rolnictwa wielofunkcyjnego, wielozadaniowego o alternatywnych funkcjach w stosunku do tradycyjnego poprzez wzrost udziału usług i drobnej wytwórczości;
- rozwijanie nowoczesnych systemów energetycznych, w tym elektrowni wiatrowych jako dodatkowe źródło dochodów gospodarstw rolnych z tytułu dzierżawy gruntów;
- stymulowanie rozwoju infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim kształtowanie właściwej gospodarki wodno-ściekowej (pozyskiwanie funduszy Unii Europejskiej na realizację zadań infrastrukturalnych);
- ograniczenie i przeciwdziałanie degradacji i zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego wynikającego z prowadzenia działalności rolniczej;
- stwarzanie warunków do podnoszenia poziomu kwalifikacji i wykształcenia ludności rolniczej;
- wspieranie prawidłowego użytkowania gleb i ich ochrona przed wprowadzaniem niewłaściwych zabiegów agrotechnicznych;

- ograniczanie lokalizacji obiektów inwentarskich w systemie bezściółkowym ze względu na ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;
- ochrona zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, terenów łąk i pastwisk;
- wprowadzanie nowej zabudowy według zasady koncentracji wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych.

Rozwój leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz zasady jej funkcjonowania powinny wyrażać się m.in. poprzez:

- dążenie do wzrostu poziomu lesistości poprzez zalesienie gruntów o słabej przydatności dla rolnictwa – uwzględniając siedliska i gatunki będące pod ochroną w bezpośrednim sąsiedztwie lasów istniejących;
- zwiększenie powierzchni lasów ochronnych;
- zakładanie, uzupełnianie i właściwa pielęgnacja zadrzewień przydrożnych;
- ograniczenie zrębów zupełnych;
- poprawę stanu sanitarnego lasów;
- dążenie do tworzenia zwartych kompleksów leśnych poprzez właściwe kształtowanie granicy polno-leśnej;
- maksymalne ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

12. OBIEKTY I OBSZARY, DLA KTÓRYCH W ZŁOŻU KOPALINY WYZNACZA SIĘ FILAR OCHRONNY

Zgodnie z opracowanymi projektami zagospodarowania złoża, na obszarach górniczych wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Filary ochronne wyznacza się w przypadku wystąpienia na terenach górniczych obiektów budowlanych, dróg, elementów linii elektroenergetycznych (np. słupy elektroenergetyczne). Zadaniem filara jest zabezpieczenie tychże elementów przed negatywnym skutkiem eksploatacji górniczej. W projektach zagospodarowania złoża w odniesieniu do filarów ochronnych określa się takie elementy jak:

- zachowanie bezpieczeństwa powszechnego
- wymogi dotyczące ochrony środowiska
- ochrona złoża i obiektów budowlanych przed zagrożeniem wodnym, pożarami i wybuchami.

Na terenie gminy Kijewo Królewskie znajdują się tereny górnicze. Obszary te wskazano na rysunku studium.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY

Na terenie gminy Kijewo Królewskie nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 2120 z późn. zm.).

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIA, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

14.1. Obszary wymagające przekształcenia i rehabilitacji

Charakterystyka przestrzeni zabudowanej upoważnia do stwierdzenia, że krajobraz terenów zurbanizowanych jest w znacznej mierze zdegradowany. Wobec oczekiwań poprawy warunków życia mieszkańców gminy przekształcenia wymaga znaczna ilość obiektów i założeń przestrzennych. Podstawowym zadaniem jest sanacja techniczna obiektów istniejących, głównie mieszkalnych. Wraz z poprawą warunków techniczno – użytkowych winna następować poprawa warunków estetycznych przez powrót do tradycyjnej zabudowy wiejskiej. Obszary zwartej zabudowy wiejskiej wymagają przekształcenia i rehabilitacji (rozumianej ogólnie jako działania mające na celu przywrócenie pierwotnych lub nadanie nowych cech zdegradowanej przestrzeni i zabudowie zarówno historycznej jak i współczesnej). Zamiast poszukiwania nowych terenów osiedleńczych należy wykorzystać istniejące przestrzenie niezabudowane, co pozwoli na prawidłową kontynuację i zachowanie historycznych układów przestrzennych wsi. W ramach zachodzących przemian strukturalnych w rolnictwie należy przekształcać i rewaloryzować istniejące założenia folwarczne z dopuszczeniem do lokalizacji na ich terenie przetwórci produktów rolnych. Największe potrzeby w zakresie przekształcenia i rehabilitacji zabudowy wymagają miejscowości nie posiadające wykształconego centrum wsi, a nowa zabudowa powstaje w wielu przypadkach w znacznym rozproszeniu i chaosie.

Zgodnie z rysunkiem studium obszary wymagające przekształcenia i rehabilitacji to tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy wsi, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usługowej czy zagrodowej.

14.2. Obszary wymagające rekultywacji i remediacji

Działalność eksploatacyjna złóż kopalin niestety przeobraża trwale tereny produkcyjnych gruntów rolnych i leśnych, w często trudne do rekultywacji nieużytki. Mając na względzie przywrócenie terenom przekształconym dawnym funkcji produkcyjnych i rekreacyjno-krajobrazowych należy dążyć do likwidacji na

obszarach przeobrażonych powstałych deformacji powierzchni. W głównym zarysie polegać ona powinna na przemieszczeniu zdjętych i zdeponowanych w trakcie robót górniczych mas nadkładu do powstałych pustek poeksploatacyjnych. Dopuszcza się również pozostawienie głębszych wyrobisk celem zapelnienia ich wodą i utworzenia sztucznych zbiorników wodnych.

14.3. Obszary zdegradowane

W myśl ustawy o rewitalizacji (t.j. z Dz. U. 2017 r., poz. 1023 z późn. zm.) obszarem zdegradowanym jest obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych - w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych - w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych - w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych - w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Na terenie gminy Kijewo Królewskie zaobserwowano występowanie negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Tereny, na których pojawiają się w/w zjawiska charakteryzują się dużym rozproszeniem.

Gmina Kijewo Królewskie winna zostać poddana szczegółowej analizie głównie pod kątem występowania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych, które w porównaniu do sfery przestrzennej czy architektoniczno – urbanistycznej w większym stopniu warunkują funkcjonalność danego terenu. Obszary o największym natężeniu występowania negatywnych zjawisk społecznych winny być wskazane jako obszary zdegradowane, na których powinny zostać zainicjowane procesy rewitalizacji. Podstawowym kryterium wyznaczenia obszaru, jako „kryzysowego” i wskazania go do działań z zakresu rewitalizacji powinien być fakt, iż sytuacja zastana jest tam gorsza niż średnia dla danej jednostki analizowanej (np. obrębu, sołectwa). Jako obszary do rewitalizacji, wymagający wsparcia, proponuje się uznać tereny w następujących miejscowościach:

Trzebcz Szlachecki, Płutowo, Szymborno oraz Kijewo Szlacheckie. Ostateczne zidentyfikowanie obszarów problemowych nastąpi w Gminnym Planie Rewitalizacji.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy znajdują się tereny linii kolejowej relacji Bydgoszcz – Unisław – Chełmża będąca terenem zamkniętym ustalonym Decyzją Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. MR. z 2014 r., poz. 25).

Utrzymuje się w/w szlak kolejowy jako teren zamknięty. Nie przewiduje się powiększania terenów zamkniętych.

16. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE

Na terenie gminy nie wyznacza się obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym.

17. URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 kW

Do odnawialnych źródeł energii potencjalnie zlokalizowanych na terenie gminy zalicza się elektrownie wiatrowe wykorzystujące siłę wiatru, elektrownie wodne, panele fotowoltaiczne i kolektory słoneczne wykorzystujące energie słoneczną oraz biogazownie i elektrownie na biomasę zakładające wykorzystanie energetyczne stałych i suchych odpadów biomasy. Na rysunku studium wskazano granice obszarów rozmieszczenia potencjalnych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Poszczególne odnawialne źródła energii cechowane są barierami przestrzennymi i środowiskowymi.

Energetyka wiatrowa

Energetyka wiatrowa cechuje się znaczną ingerencją w struktury przestrzenne i środowiskowe z uwagi na gabaryty elektrowni wiatrowych oraz emisję hałasu. Cechą pozytywną jest jednak stosunkowo niewielka przestrzeń gruntu zajmowana pod poszczególne elektrownie wiatrowe, co sprzyja ochronie gruntów rolnych.

Panele fotowoltaiczne

Panele fotowoltaiczne cechują się znaczną ingerencją w struktury przestrzenne poprzez zajęcie dużych powierzchni gruntów rolnych. Zleca się lokalizację paneli fotowoltaicznych na gruntach rolnych o niskiej przydatności dla rolnictwa, na dachach obiektów przemysłowych, rolnych itp. Kolektory słoneczne z uwagi na swoje lokalne zastosowanie nie powodują znacznej ingerencji w struktury przestrzenne oraz cechują się brakiem negatywnego oddziaływania na środowisko.

Biogazownie i elektrownie na biomase

Biogazownie cechują się niewielką ingerencją w struktury przestrzenne mają wpływ na środowisko poprzez emisję odorów.

Elektrownie wodne

Elektrownie wodne potencjalnie możliwe do lokalizacji na terenie gminy to Małe Elektrownie Wodne (MEW), o mocy do 5MW, zgodnie z kryterium stosowanym w Polsce. MEW lokalizowane są zazwyczaj na istniejących stopniach wodnych. Ich lokalizacja wpływa zarówno korzystnie jak i niekorzystnie na bilans hydrologiczny i geomorfologiczny okolicy oraz biocenozę rzeki. Lokalizacja winna być poprzedzona stosownymi badaniami środowiskowymi. Potencjalnymi obszarami lokalizacji są naturalne stopnie wodne rzeki Fryby.

Na terenie gminy Kijewo Królewskie zlokalizowanych jest obecnie pięć elektrowni wiatrowych. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie gminy, na terenie gminy Stolno, zlokalizowanych jest również pięć takich elektrowni. Rozmieszczenie wszystkich wyżej wymienionych elektrowni wiatrowych, a także granice obszarów z ograniczeniami w zabudowie, wynikającymi z ich występowania, określonymi w ustawie o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 961) przedstawiono na rysunku studium. W/w granice wyznaczono w odległości równej dziesięciokrotności wysokości istniejących elektrowni wiatrowych zgodnie z zapisami wspomnianej ustawy.

W Szkole Podstawowej w Brzozowie funkcjonują solary, które zostały zamontowane w 2013 r. Gmina przewiduje budowę baterii fotowoltaicznych, solarów lub pomp ciepła w następujących lokalizacjach:

- Zespół Publicznych Szkół w Kijewie Królewskim,
- Szkoła Podstawowa w Trzebczyku,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Ślaskiego w Trzebczu Szlacheckim,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kijewie Królewskim,
- budynki socjalne należące do gminy (Kijewo Królewskie, Brzozowo).

Wszystkie OZE lokalizowane na wyznaczonych na terenie gminy obszarach oraz poza nimi muszą spełniać przepisy i normy szczególne mające odniesienie do ich rodzaju, wielkości i charakterystyki technicznej.

Lokalizowanie i budowanie elektrowni wiatrowych powinno odbywać się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 961). Ustawa określa warunki i tryb lokalizacji i budowy elektrowni wiatrowych oraz warunki lokalizacji elektrowni wiatrowych w sąsiedztwie istniejącej albo planowanej zabudowy mieszkaniowej.

18. OBIEKTY HANDLOWE O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m²

W granicach gminy nie wyznaczono obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

19. INNE OBSZARY PROBLEMOWE

Brak na terenie gminy większych zakładów przemysłowych, eliminuje zagrożenia środowiska i ludności, związane z procesami przemysłowymi. Ważnym źródłem zagrożenia (w przypadku awarii) stanowi transport drogowy materiałów niebezpiecznych, w tym głównie przewóz paliw płynnych autocysternami. Natężenie ruchu drogowego w obrębie gminy jest niewielkie. Największe na drodze wojewódzkiej nr 550 i tam potencjalnie największa jest możliwość wystąpienia zagrożeń nadzwyczajnych, a najmniejsze na drogach gminnych. W przypadkach awaryjnych, punktowymi źródłami skażenia środowiska przyrodniczego substancjami ropopochodnymi, zagrożeniem pożarem, są również stacje paliw. Lokalne zagrożenia mogą stwarzać niewłaściwie składowane i stosowane środki ochrony roślin.

Gmina Kijewo Królewskie jest częściowo położona w zasięgu obszaru narażonego na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. W zachodniej części gminy występują jedynie tereny podmokłe.